

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Heidi von Wright breddar registret i sin lakoniska stil

Möller-Sibeliuss, Anna

Published in:
Vasabladet

Published: 11/11/2020

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Möller-Sibeliuss, A. (2020). Heidi von Wright breddar registret i sin lakoniska stil: [Recension av Heidi von Wrights diktsamling *Autofiktiv dikt*]. *Vasabladet*. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202201148054>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Heidi von Wright: Autofiktiv dikt av Heidi von Wright. Schildts & Söderströms 2020.

Varför skriver du så korta brev?

Heidi von Wright har som lyriker utvecklat en karaktäristisk ordknapphet som varit så konsekvent att den känts som ett slags livsfilosofi. I sin åttonde bok "Autofiktiv dikt av Heidi von Wright" breddar hon registret utan att frånga sin lakoniska stil eller sin analytiskt uppmärksamma hållning.

Det är fråga om ett slags prosalyrisk fragment som man med titelns läsanvisning uppfattar som personliga minnesbilder och erfarenheter, fiktionaliserade i obestämbar grad. En stor del av dem gäller släktingar från tidigare generationer och det är särskilt mormodern som kommer till tals: "Min mormor sa." börjar ganska många av dikterna.

Det som mormor eller någon annan säger kan handla om hur det var att få skoldirektören att låsa upp den magasinerade köksutrustningen för att kunna koka soppa åt eleverna under kriget, om symöten där kvinnornas språk och tonläge växlade beroende på ämnet och närvaron av oönskade åhörare, om skilsmäsoorsaker ("För att vi skar osten åt olika håll"), om att som skärgårdsflicka komma till huvudstaden för att arbeta som piga, om att ro en sjuk make till doktorn och dela hans sista stund i roddbåten.

Släktingarna berättar inte endast om egna upplevelser utan också om sådant de hört av tidigare generationer. Perspektivet sträcker sig på det viset bakåt i historien i flera led och minnena hålls vid liv genom återberättandet: "Min mormor sa. Min mamma sa alltid. Min bror ligger i Nordsjön. Min man i Östersjön. Och min son i Ishavet. De drunknade. Kom bort i havet."

Ibland får det sagda och traderade sentensens form ("Man måste lära sig dra ett streck och gå vidare"), andra gånger är det bara fråga om en enskild episod. Vissa episoder följs upp av andra och bildar en längre historia men greppet förblir synekdotiskt, det vill säga delen får beteckna helheten, i den mån den nu låter sig betecknas. Det finns i alla fall en ansats hos det autofiktiva jaget att skriva in sig själv i ett större släkthistoriskt sammanhang.

Att kärvheten i uttrycket och formspråkets understatement i von Wrights autofiktiva dikt är en stilfråga som berör själva substansen i det som sägs och fundamentet för skrivandet tycker jag att följande minne visar:

"En gång skrev jag ett brev. Brevvännen hade jag fått via Kamratposten. Varför skriver du så lite om dig själv. Varför skriver du så korta brev. Kan du skriva fler frågor. Kan du berätta lite mer. Så skrev min brevvän. Skriv snart svar, skrev hon. Jag skrev aldrig."

Det känns som ett signifikativt minne av en haltande kommunikation som tiden och erfarenheten backat upp och legitimerat och gjort till nödvändig poetik. Denna "oförmåga" att vara brevvännen till lags och följa de förväntade och indirekt åberopade konventionerna kring brevväxlingen framstår som fröet till själva lyriken. Att skriva handlar för bokens Heidi von Wright om något helt annat än för brevvännen, som finner koderna i brevväxlingens hobby alldeles oproblematiske.

Obeslutsamhet och uppmärksamhet nämner diktjaget lite självvironiskt bland allt det som hon "fått gratis", tillsammans med vissa kroniska sjukdomar, svaga leder och gott minne, till skillnad från allt övrigt som hon "arbetat sig fram till på egen hand". Jag tänker att obeslutsamheten och

uppmärksamheten ter sig som ett arv som också arbetats fram – till en följdriktig poetik som undviker konformitetens självsäkra lösningar.

Anna Möller-Sibelius